

FAKTA

Søvn Landsins

Stjóri: Andras Mortensen

Adressa: Kúrdalsvegur 15, 188 Hoyvík

Telefon/fax: +298 340 500

Teldupostur: savn@savn.fo

Heimasíða: www.savn.fo

Høvuðsgranskingarøki: Lívfrøði á landi, lívfrøði í sjónum, plantufrøði, fornfrøði, fólkalívsfrøði, bygningafrøði, fyrisitingarsøga.

Vísindastørv (ársverk): 12,6

Søvn Landsins

Søvn Landsins eru ein stovnur undir Mentamálaráðnum, ið er stýri fyri mentanararv og náttúruarv og fyrisiting hjá Landsbókasavninum, Landskjalasavninum, Fornminnissavninum, Náttúrugripasavninum og Biofar.

Uppgávnar hjá Landsbókasavninum eru at vera landsbókasavn, bókasavnsentralur og bókasavnseftirlit. Landsbókasavnið skal savna allar føroyskar bókmentir og í tann mun tað er gjørligt allar bókmentir, sum viðvíkja Føroyum. Harumframt skal Landsbókasavnið sum sentral- og granskingarbókasavn virka fyri útbreiðslu av kunnleika og upplýsing í landinum. Landsbókasavnið hevur eftirlit við fólkbókasøvnunum og tekur sær m.a. av bókaheppi og katalogisering til bókasøvn, sum ikki sjálvi hava útbúgv við fólk til hetta. Landsbókasavnið umsitur skylduavhendingina av prentlutum,

sum er áløgd teimum, ið framleiða eintøk til útgávu.

Landskjalasavnið hevur tvær høvuðsuppgávur, at innsavna, skipa, varðveita, lýsa og taka sær av tí tilfari, sum almennir stovnar sambært lóggávu skulu avhenda til savnið, og at hava eftirlit við journalum og arkivum hjá almennum stovnum og ráðgeva teimum. Seinna uppgávan er fyrirtreyt fyri tí fyrru. Landskjalasavnið innsavnar harumframt privat skjøl, sum hava granskingarlígan ella mentanarlígan týðning. Samstundis er tað uppgáva Landskjalasavnsins at hava savnindi tøk til almenna fyrisiting og gransking og at hava egna gransking.

Høvuðsuppgávan hjá Fornminnissavninum og Náttúrugripasavninum er at reka musealt virksemi gjøgnum innsavning, skráseting, varðveiting, gransking og miðlan av náttúruarvi og mentanararvi Føroya. Harumframt umfata uppgávur Fornminnissavnsins umsiting av fornminna- og bygningafríðingarlógini, lógini um fornminni í sjónum, fakligt eftirlit við mentanarsøguligum bygðasøvnnum og antikvariskari ráðgeving í sambandi við bygningar hjá fólkkirkjunum.

Biofar er inntøkufíggað savnsviðkomandi lívfrøðilig kanningarstøð viðvíkjandi havbotni.

Guðrið Andorsdóttir er nýggj forkvinna í Granskingarnevndini.

Granskingin má fáa meira pengar

Gransking hevur stóran týðning fyri samfelagið og fyri møguleikarnar at fáa ung vælútbúgv vin fólk heimaftur. Tí eigur granskingin at fáa munandi meira pengar at arbeiða við, heldur Guðrið Andorsdóttir, sum er nýggj forkvinna í Granskingarnevndini.

Mentamálaráðið hevur júst gjørt av, at Guðrið Andorsdóttir skal vera forkvinna í Granskingarnevndini næstu trý árinum. Ein tann fyrsta uppgávan hjá henni verður at seta ársins Vísindavøku.

– Vísindavøkan er eitt ógvuliga gott høvi at kunna um føroyska gransking og vísa, hvussu stórt fjølbroytni er í granskingini. Tiltakið er við til at hækka medvitið í samfelagnum fyri gransking og røkka teimum pørtum, sum ikki hava stórt innlit í gransking, sigur hon.

Guðrið er útbúgvinn cand. scient í føðslulívsvirkisfrøði frá Universitetinum í Oslo. Hon hevur starvast sum granskari í Noregi og í Føroyum í fleiri ár og hevur eisini drúgvast starvsroyndir sum leiðari á góðskudeildini hjá Faroe Seafood og Fiskavirking. Tey seinastu trý árinum hevur hon verið stjóri á Ílegusavninum.

Guðrið hevur sitið í Granskingarnevndini í fleiri tíðarskeið síðani 1996. Hon hevur eisini verið næstformaður í nevndini.

– Tað er hend ein ótrúliga stór menning av gransking í Føroyum tey árinum, sum Granskingarráðið hevur virkað. Tað siggja vit best við, at bæði nøgdin og dygdin á

umsóknunum um granskingarstuðul er hækkað munandi, sigur hon.

Hon sær sera stórar møguleikar í føroyskari gransking komandi árinum.

– Tað eru ómetaliga nógv góð fólk, ið hava førleika og áhuga fyri at granska í Føroyum. Hetta eru fólk, sum duga væl at fáa pengar aðrastaðni, men tey hava brúk fyri einari grundjáttan frá føroyska samfelagnum. Vit eiga at gagnnýta tað stóra tilfeingið, sum hesi fólk eru, og játta nógv meiri pengar til gransking, sigur Guðrið.

Politikararnir hava givið ferðavinnuni 16 milliónir krónur meira at arbeiða við, tí teir

vænta, at hon fer at vinna pening til landið og skapa nýggj arbeiðspláss. Á sama hátt eiga teir nú at satsa uppá granskingina, heldur nýggja forkvinnan í Granskingarnevndini.

– Um Granskingarráðið fær 10 milliónir afturat, hava vit tilsamans 17 milliónir at luta út til gransking. Tá kunnu vit fáa fleiri av okkara vælútbúnu ungu fólki heimaftur og luttaka í stórum útlandskum verkætlanum, sum geva okkum nógv pengar. Tað hevði skapt nógv nýggj arbeiðspláss í Føroyum, ikki bert til granskarar, men eisini til teknikarar og onnur við góðum førleikum, sigur hon.

»Tað er hend ein ótrúliga stór menning av gransking í Føroyum tey árinum, sum Granskingarráðið hevur virkað. Bæði nøgdin og dygdin á umsóknunum um granskingarstuðul er hækkað munandi.«

Havstovan

Havstovan hevur til endamáls at kanna føroyskt havumhvørvi og tað livandi tilfeingi, ið har er, og at ráðgeva og kunna landsins myndugleikar og almenning um hesi viðurskipti. Á hvørjum ári skal hon lata Føroya Landsstýri upplýsingar um støðuna í fiskastovnunum og umhvørvi teirra á føroysku landleiðunum og á sjóleiðum uttan fyri føroysku landleiðirnar, sum føroysk fiskifør gagnnýta, og gera vísindaligar tilráðingar og metingar samsvarandi endamálinum í lógini um vinnuligan fiskiskap.

Fyri at røkka hesum setningi ger Havstovan á hvørjum ári regluligar kanningar við rannsóknarskipinum Magnusi Heinasyni av havumhvørvi og vistskipan við serligum denti á fiskastovnar, sum verða gagnnýttir. Kanningarnar skulu lýsa gongdina frá einum ári til annað og hjálpa okkum at skilja broytingarnar í livandi tilfeinginum. Tær eru ein treyt fyri at kunna skipa burðardyggja gagnnýtslu. Afturat hesum verða royndir gjørdar við leigaðum skipum og harumframt kanningar av veiðuni hjá fiskiskipum.

Úrslit av kanningunum verða kunngjørd í vísindaligum tíðarritum og á ráðstevnum og verða kunnaði føroyska

almenninginum í greinum, ritum og framløgum, umframt á heimasíðuni. Havstovan hevur samband við nógvar granskingarstovnar uttanlands og er við í fleiri føroyskum, norðurlenskum og evropiskum verkætlanum.

FAKTA

Stjóri: Eilíf Gaard

Adressa: Nóatún 1, 100

Tórshavn

Telefon/fax: +298353

900 / 353 901

Teldupostur: hav@hav.fo

Heimasíða: www.hav.fo

Høvuðsgranskingarøki:

Fiskiskapur,

havvistskipanir og

veðurlag

Vísindastørv (ársverk):

15